

Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157), ingediend d.d. 23 februari 2026 door P. Atompai en J. Pawiroredjo, allen leden van De Nationale Assemblée, houdende wijziging van de Wet Rechtspositie Rechterlijke Macht (S.B. 2024 no. 158).

Paramaribo, 23 februari 2026

Initiatiefnemers:

P. Atompai

J. Pawiroredjo

DE NATIONALE ASSEMBLÉE
INGEK 23 februari 2026
AGENDA NR 359/26
VERWEZEN NAAR

Aan: De Nationale Assemblée

WET van.....,
houdende wijziging van de Wet Rechtspositie
Rechterlijke Macht (S.B. 2024 no. 158)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het nodig is de Wet Rechtspositie Rechterlijke Macht (S.B. 2024 no. 158, te wijzigen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, gehoord de Staatsraad, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In de Wet Rechtspositie Rechterlijke Macht (S.B. 2024 no. 158) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. Artikel 14 lid 1 wordt gewijzigd als volgt:
 - In sub a wordt “35%” vervangen door: 15%.
 - In sub b wordt “20%” vervangen door: 10%.
 - In sub c wordt “35%” vervangen door: 15%.
 - In sub d wordt “20%” vervangen door: 10%.
- B. Artikel 15 wordt gewijzigd als volgt:
 - In de eerste volzin wordt “35%” vervangen door: 15%.
 - In de tweede volzin wordt “25%” vervangen door: 10%.
- C. In artikel 16 wordt “25%” vervangen door: 15%.
- D. In artikel 17 wordt “25%” vervangen door: 5%.
- E. In artikel 18 wordt “25%” vervangen door: 10%”
- F. Artikel 22 wordt geschrapt.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister belast met justitiële aangelegenheden en de minister belast met binnenlandse aangelegenheden zijn belast met de uitvoering van deze wet

Gegeven te Paramaribo, de.....

JENNIFER SIMONS

WET van.....,
houdende wijziging van de Wet Rechtspositie
Rechterlijke Macht (S.B. 2024 no. 158)

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

De totstandkoming van de Wet Rechtspositie Rechterlijke Macht (S.B. 2024, no. 158), markeert een historische mijlpaal in de Surinaamse rechtsonwikkeling. Voor het eerst sedert de onafhankelijkheid is uitvoering gegeven aan de grondwettelijke opdracht van artikel 141 lid 3 Grondwet (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157) door een alomvattende regeling te treffen voor de geldelijke voorzieningen van de leden van de zittende en staande magistratuur. De wet beoogt de onafhankelijkheid en het functioneren van de rechterlijke macht te waarborgen door een rechtspositie te creëren die recht doet aan het gewicht van het rechtersambt in een democratische rechtsstaat.

Echter, bij de uitvoeringspraktijk en naar aanleiding van kritische reflecties vanuit de samenleving, is gebleken dat de wet op onderdelen correctie behoeft. De kern van de noodzakelijke wijziging ligt in de structuur en de hoogte van de aan het ambt verbonden toelagen. Zonder ingrijpen ontstaat een situatie die niet alleen financieel onhoudbaar is, maar ook staatsrechtelijk problematisch. Er dreigt een verstoring van de hiërarchie van staatsmachten, nu de cumulatie van toelagen ertoe kan leiden dat de hoogste magistraten een totale beloning gaan ontvangen die de bezoldiging van de President van de Republiek overstijgt. Een dergelijke ontwikkeling is in strijd met het constitutionele evenwicht en tast het beginsel aan dat de rechterlijke macht, hoewel onafhankelijk, geen superioriteit in beloning mag vertonen boven het hoogste orgaan van de uitvoerende macht.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 14 lid 1

De wijziging van artikel 14 lid 1 strekt tot verlaging van de bestuurs- c.q. managementtoelage voor de daarin genoemde leidinggevende functies binnen de rechterlijke macht. Met deze aanpassing wordt beoogd de hoogte van de toelagen in een evenrediger verhouding te brengen tot de reguliere bezoldiging en tot vergelijkbare beloningsstructuren binnen de publieke sector. De voorgestelde percentages blijven voorzien in een passende compensatie voor de extra bestuurlijke verantwoordelijkheden, terwijl tegelijkertijd wordt bijgedragen aan een doelmatige en sobere inrichting van het bezoldigingsstelsel.

Artikel 15

De voorgestelde wijziging van artikel 15 strekt tot herziening van de hoogte van de representatietoelage voor de leden van de rechterlijke macht. Met deze aanpassing wordt beoogd de omvang van de representatietoelage in een meer evenwichtige verhouding te brengen tot de reguliere bezoldiging en tot de geldende normen. De verlaging van de representatietoelage van 35% naar 15% voor de president en de procureur-generaal en van 25% naar 10% voor de overige leden van de rechterlijke macht beoogt een sobere en doelmatige besteding van publieke middelen te waarborgen. De aard en strekking van de representatietoelage blijven ongewijzigd. De wijziging heeft uitsluitend betrekking op de hoogte van de percentages en laat het karakter van de toelage als compensatie voor representatieve kosten onverlet. Hiermee wordt bijgedragen aan een evenwichtige en consistente inrichting van het bezoldigingsstelsel binnen de rechterlijke macht.

Artikel 16

De wijziging van artikel 16 strekt tot aanpassing van de hoogte van de vervoerstoeelage voor de leden van de rechterlijke macht. Met de verlaging van het percentage van 25% naar 15% van de bezoldiging wordt beoogd de toelage in een meer proportionele verhouding te brengen tot de werkelijke kosten die samenhangen met de uitoefening van de functie, voor zover geen dienstvoertuig van staatswege ter beschikking is gesteld. De wijziging past binnen het bredere streven naar een sobere en doelmatige inrichting van het bezoldigingsstelsel en een verantwoorde aanwending van publieke middelen. Tegelijkertijd blijft de vervoerstoeelage voorzien in een redelijke financiële tegemoetkoming voor mobiliteitskosten die voortvloeien uit de functieervulling. De aanpassing betreft uitsluitend de hoogte van het percentage en laat het karakter van de vervoerstoeelage als kostencompensatie onverlet.

Artikel 17

De wijziging van artikel 17 strekt ertoe het percentage van de inconveniententoeelage voor leden van de rechterlijke macht te verlagen van 25% naar 5%. Met deze aanpassing wordt beoogd de toelage in overeenstemming te brengen met haar compenserende karakter en een evenwichtiger bezoldigingsstructuur binnen de publieke sector te waarborgen. De wijziging raakt niet aan de kern van de rechtspositie of de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, maar betreft uitsluitend een herijking van de hoogte van de toelage.

Artikel 18

De wijziging van artikel 18 strekt tot herziening van de hoogte van de tegemoetkoming in de woonvoorziening voor de leden van de rechterlijke macht. Met de verlaging van het percentage van 25% naar 10% van de bezoldiging wordt beoogd de omvang van deze voorziening in een meer evenwichtige en proportionele verhouding te brengen. De aanpassing past binnen het algemene streven naar een sobere en doelmatige inrichting van het bezoldigingsstelsel, waarbij enerzijds rekening wordt gehouden met de representatieve eisen die aan de functie zijn verbonden en anderzijds met een verantwoorde besteding van publieke middelen. De gewijzigde hoogte van de tegemoetkoming blijft voorzien in een redelijke compensatie voor de representatieve aspecten van

de woonvoorziening. De aard en strekking van de voorziening blijven ongewijzigd. De wijziging heeft uitsluitend betrekking op de hoogte van het toegekende percentage en laat het karakter van de regeling als tegemoetkoming in representatieve woonkosten onverlet.

Artikel 22

Met het schrappen van deze bepaling wordt beoogd de fiscale afhandeling van deze toelagen in overeenstemming te brengen met de algemene belastingregels die gelden voor vergelijkbare inkomensbestanddelen binnen de publieke sector. Deze bepaling was discriminatoir in vergelijking met de wetten inzake de geldelijke voorzieningen van zowel de wetgevende als de uitvoerende macht, alsook het algemeen geldend belasting regime in Suriname. Het schrappen van deze bepaling bevordert aldus de rechtsgelijkheid en transparantie in de fiscale behandeling van bezoldigingscomponenten, zonder afbreuk te doen aan de aard van de toegekende voorzieningen.

Paramaribo, 23 februari 2026

Initiatiefnemers:

P. Atompai

J. Pawiroredjo